

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ስምንተኛ ዓመት ቁጥር ፳፩
አዲስ አበባ-ግንቦት ፮ ቀን ፲፱፻፺፬

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

8th Year No. 21
ADDIS ABABA-14th May, 2002

ማውጫ

CONTENTS

አዋጅ ቁጥር ፪፻፸፬/፲፱፻፺፬ ዓ.ም
የሕብረት ሥራ ኮሚሽን ማቋቋሚያ
አዋጅ ፲፰ ፩፻፺፻፵፰

Proclamation No. 274/2002
'Cooperatives' Commission Establishment
Proclamation Page 1748

አዋጅ ቁጥር ፪፻፸፬/፲፱፻፺፬

የሕብረት ሥራ ኮሚሽንን ለማቋቋም የወጣ አዋጅ

PROCLAMATION NO. 274/2002 A PROCLAMATION TO ESTABLISH COOPERATIVES' COMMISSION

በገጠርና በከተማ የሚኖረው ሕዝብ በአካባቢው ሀብት ላይ በመመስረት የተለያዩ ዓይነቶችና ደረጃዎች ባላቸው የኅብረት ሥራ ማህበራት በመደራጀት የሚገጥሙትን ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ ችግር በጋራ እንዲፈታና በራሱም እንዲተማመን ማድረግ አስፈላጊ በመሆኑ፡

WHEREAS, it has become necessary to enable the rural and urban working people to solve the economic and social problems they face by themselves depending on local resources and become self-reliant by being organized in cooperatives societies different in type and standard;

ይህንን ዓላማ ለማስፈጸም በፌዴራል ደረጃ የሚደራጁ የኅብረት ሥራ ማህበራትን የሚዘግብና በአገሪቱ ውስጥ ላሉ ሕብረት ሥራ ማህበራት እገዛ የሚያደርግ፣ ሥልጠና የሚሰጥ፣ ምርምር የሚያደርግና ሌሎች ቴክኒካዊ ድጋፎችን የሚሰጥ የፌዴራል መንግሥት አካል ማቋቋም አስፈላጊ በመሆኑ፡

WHEREAS, it has become imperative to establish an autonomous organ responsible for registering and supporting cooperative societies organized at federal level, conducting research, rendering training and other technical support to achieve the above mentioned objective;

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፶፮/፩/ እና በሕብረት ሥራ ማህበራት ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፩፻፵፯/፲፱፻፺፩ አንቀጽ ፶፮ መሠረት የሚከተለው ታውጋል።

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55(1) of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia and Article 55 of the Cooperatives Societies Proclamation No. 147/1998, it is hereby proclaimed as follows:

- ፩. አጭር ርዕስ
ይህ አዋጅ “የሕብረት ሥራ ኮሚሽን ማቋቋሚያ አዋጅ ቁጥር ፪፻፸፬/፲፱፻፺፬” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።
- ፪. መቋቋም
 - ፩. የሕብረት ሥራ ኮሚሽን /ከዚህ በኋላ “ኮሚሽን” እየተባለ የሚጠራ/ የሕግ ሰውነት ያለው እራሱን የቻለ የፌዴራል መንግሥት መሥሪያ ቤት ሆኖ በዚህ አዋጅ ተቋቋሟል።
 - ፪. ኮሚሽኑ ተጠሪነቱ ለገጠር ልማት ሚኒስቴር ይሆናል።

1. Short Title
This Proclamation may be cited as the “Cooperatives’ Commission Establishment Proclamation No. 274/2002.
2. Establishment
 - 1) The Cooperatives’ Commission (hereinafter referred to as “the Commission”), is hereby established as an autonomous Federal Government Organ,.
 - 2) The Commission shall be accountable to the Ministry of Rural Development.

ያንዱ ዋጋ 2.30
Unit Price

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፹፯፩
Negarit G.P.O.Box 80,001

- ፫. ዋና መሥሪያ ቤት
የኮሚሽኑ ዋና መሥሪያ ቤት በአዲስ አበባ ከተማ ይሆናል።
- ፬. የኮሚሽኑ ዓላማ
የኮሚሽኑ ዓላማ በገጠርና በከተማ የሚኖረው ሕዝብ በአካባቢው ሀብት ላይ በመመሥረት የተለያዩ ዓይነቶችና ደረጃዎች ባላቸው የኅብረት ሥራ ማኅበራት እየተደራጀ የሚገጥመውን ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ ችግሮች በጋራ እንዲፈታ እና በራሱም ላይ እንዲተማመን ማድረግ ይሆናል።
- ፭. የኮሚሽኑ ሥልጣንና ተግባራት
ኮሚሽኑ የሚከተሉት ሥልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡
 - ፩. ለሕብረት ሥራ ማኅበራት እንቅስቃሴና ዕድገት የሚበጁ የፖሊሲ ሃሳቦችንና የሕግ ረቂቆችን አዘጋጅቶ ለመንግሥት ያቀርባል፤ አፈጻጸሙንም ይከታተላል፤
 - ፪. የሕብረት ሥራ ማኅበራት አደረጃጀት በኅብረት ሥራ ማኅበራት አዋጅ ቁጥር ፩፻፵፯/፲፩ መሠረትና በዓለም አቀፍ የሕብረት ሥራ መርሆዎች መሠረት እንዲደራጁ ያበረታታል፤
 - ፫. በፌዴራል ደረጃ የሚቋቋሙን የሕብረት ሥራ ማሰልጠኛ ተቋም ይመራል፤ ይቆጣጠራል፤
 - ፬. ባሕላዊና ሀገር በቀል የራስ አገዝ ማኅበራት ወደ ዘመናዊ የሕብረት ሥራ ማኅበራት የሚያድጉበት ጥናትና ምርምር ያደርጋል፤ የጥናቱንም ውጤት ያስተዋውቃል፤ ያሰራጫል፤ በተግባር መተርጎሙንም ይከታተላል፤
 - ፭. የሕብረት ሥራ ዕቤቶች፣ መርሆዎች፣ አደረጃጀት እና ጠቀሜታ በኅብረተሰቡና በትምህርት ተቋማት ይበልጥ እንዲታወቁ ያደርጋል፤
 - ፮. በፌዴራል ደረጃ የሚቋቋሙ፡
 - ሀ) በልዩ ባህርያቸው ምክንያት በክልላዊ ማህበር መደራጀት የማይችሉና በተለያዩ ክልሎች የሚገኙ ሁለት ወይም ከዚያ በላይ የሆኑ መሠረታዊ ማኅበራት የሚያቋቁሙትን ሕብረት ሥራ ማህበር፤
 - ለ) ሁለት ወይም ከዚያ በላይ በሆኑ ክልሎች የሚገኙ ክልላዊ የሕብረት ሥራ ማኅበራት የሚያቋቁሙትን ሕብረት ሥራ ማኅበር፤
 - ሐ) በዚህ ንዑስ አንቀጽ /ሀ/ እና /ለ/ መሠረት የተደራጁ ማኅበራት በጋራ የሚያቋቁሙትን የሕብረት ሥራ ማህበር ወይም በዚህ ንዑስ አንቀጽ /ለ/ መሠረት የተደራጁ የተለያዩ ማኅበራት በጋራ የሚያቋቁሙትን ሕብረት ሥራ ማኅበር ይመዘግባል፤ የሕጋዊ ሰውነት ማረጋገጫ የምስክር ወረቀት ይሰጣል፤
 - ፯. በፌዴራል ደረጃ የሚደራጁ የኅብረት ሥራ ማኅበራትን ሂሳብ ይመረምራል፤ ሂሳብ አጣሪም ይመድባል፤ ሲፈረሱም ከመዝገብ ይሰርዛል፤ በመላ ሀገሪቱ አንድ ወጥ የሆነ የሕብረት ሥራ ማኅበራት የሂሳብ አያያዝና ምርመራ ሥርዓት እንዲኖር ያደርጋል፤
 - ፰. የሕብረት ሥራ ማኅበራት ምርቶች ገበያ እንዲያገኙ ሙያዊ ድጋፍ ይሰጣል፤ በሀገር ውስጥ ሽማቹና አምራቹ በቀጥታ የሚገናኙበትን ሁኔታ ያመቻቻል፤
 - ፱. የሕብረት ሥራ ማኅበራት ምርቶች ተጨማሪ እሴት ወይም ዋጋ እንዲኖራቸው፣ ወደ ኢንዱስትሪ ምርትነት እንዲለወጡ እና የእጅ ጥበብ ምርቶች እንዲያድጉ የሙያና የቴክኒክ ድጋፍ ያደርጋል፤
 - ፲. የአርብቶ አድጎን ሕይወት ለማሻሻል የሚያስችል በባሕሉና በልምዱ ላይ የተመሠረተ የኅብረት ሥራ ማኅበራት አደረጃጀት እንዲኖር የሙያ እዝ ያደርጋል፤

- 3. *Head Office*
The Head Office of the Commission shall be in Addis Ababa.
- 4. *Objective of the Commission*
The objective of the Commission is to enable rural and urban working people to solve the economic and social problem they face by themselves and become self-reliant by being organized in cooperatives different in type and standard depending on the local resources.
- 5. *Powers and Duties of the Commission*
The Commission shall have the powers and duties to:
 - 1) formulate policies and prepare draft laws suitable for the activities and development of cooperative societies, and submit the same to the government and follow up their implementation;
 - 2) encourage that the organization of cooperative societies be in accordance with Cooperatives' Proclamation No. 147/98 and in line with the international principles of cooperatives' organization;
 - 3) direct and supervise cooperatives' training institute to be set up at federal level;
 - 4) undertake research and study to promote traditional and local self-help associations to modern cooperative societies, it shall make known and disseminate the results of the study, and follows up the implementation thereof;
 - 5) make that the values, principles, organization, and benefits of the cooperatives be further known by the society and educational establishments;
 - 6) organize, register, and issue licenses of the legal personality to, the cooperative societies to be organized at federal level, and the cooperative societies to be established by:
 - (a) two or more primary societies found in different regions, and unable to be organized at regional level due to their peculiar nature;
 - (b) regional cooperative societies found in two or more regions;
 - (c) the union cooperative societies organized pursuant to (a) and (b) of this Sub-Article, or by the union of different cooperative societies organized pursuant to (b) of this Sub Article;
 - 7) audit and inspect the accounts of cooperative societies to be set up at federal level and assign a liquidator, cancel them from its record when dissolved: and it shall provide uniform standards of accounting and audit for cooperative societies throughout the country;
 - 8) promote the product of the cooperative societies so that they may find market, and facilitate conditions in order to bring consumers and producers to direct communication in the home market;
 - 9) provide professional and technical support to process agricultural products of the cooperative societies to industrial products so that they will have better added-value, and to develop artisans products;
 - 10) provide professional assistance to create the organization of cooperatives based on the culture and experiences of pastoralists and which enables them to improve their living conditions;

፲፩ ለሕብረት ሥራ ማግባራት ዕድገት የሚበጁ ፕሮጀክቶችን በማጥናትና በማዘጋጀት እንደአስፈላጊነቱ ከክልሎች ጋር በመተጋገዝ ማግባራት ድጋፍ የሚያገኙ በትን መንገድ ያመቻቻል፤

፲፪ በተለያዩ ክልሎች የሚገኙ የሕብረት ሥራ ማግባራት የምርት፣ የገበያ ኢንፎርሜሽንና የልምድ ልውውጥ እንዲያደርጉ ሁኔታዎችን ያመቻቻል፤

፲፫ በክልል ለሚደራጁ ቢሮዎችና የሕብረት ሥራ ማግባራት የቴክኒክና የሙያ እገዛ ያደርጋል፤

፲፬ የሕብረት ሥራ ማግባራት እንቅስቃሴን እና ዕድገትን ለማፋጠን ከሕብረት ሥራ ማግባራት ጋር ግንኙነት ካላቸው የሀገር ውስጥና ዓለም አቀፍ ድርጅቶች ጋር ግንኙነት ያደርጋል፤

፲፭ እንደየገብረት ሥራ ማግባራቱ ዓይነትና ደረጃ ሊለዋወጥ የሚችል የማህበራት ሞዴል የመተዳደሪያ ደንብ ያዘጋጃል፤ ያሰራጫል፤

፲፮ ስለሥራው ለሚመለከተው አካል ሪፖርት ያቀርባል፤

፲፯ የንብረት ባለቤት ይሆናል፤ ውል ይዋዋላል፤ በራሱ ስም ይከሰሳል፤ ይከሰሳል፤

፲፰ ዓላማውን ለማስፈጸም የሚረዱ ሌሎች ተግባራትን ያከናውናል።

፮. የኮሚሽኑ አቋም

፩ ኮሚሽኑ በመንግሥት የሚሾሙ አንድ ኮሚሽነርና አንድ ምክትል ኮሚሽነር፣ እና

፪ አስፈላጊው ሠራተኞች፣ ይኖሩታል።

፯. ስለኮሚሽነሩ ሥልጣንና ተግባር

፩ ኮሚሽነሩ የኮሚሽኑ ዋና ሥራ አስፈጻሚ በመሆን የኮሚሽኑን ሥራዎች ይመራል፤ ያስተዳድራል።

፪ የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ /፩/ እንደተጠበቀ ሆኖ ኮሚሽነሩ፤

ሀ) በዚህ አዋጅ አንቀጽ ፭ የተመለከተውን የኮሚሽኑን ሥልጣንና ተግባር ሥራ ላይ ያውላል፤

ለ) በፌዴራሉ የሲቪል ሰርቪስ ሕግ መሠረት የኮሚሽኑን ሠራተኞች ይቀጥራል፤ ያስተዳድራል፤

ሐ) የኮሚሽኑን የሥራ ፕሮግራሞችና በጀት ያዘጋጃል፤ ሲፈቀድም በሥራ ላይ ያውላል፤

መ) ለኮሚሽኑ በተፈቀደለት በጀትና የሥራ ፕሮግራም መሠረት ገንዘብ ወጪ ያደርጋል፤

ሠ) ኮሚሽኑ ከሰለተኛ ወገኖች ጋር በሚያደርጋቸው ግንኙነቶች ሁሉ ኮሚሽኑን ይወክላል፤

ረ) ስለኮሚሽኑ የሥራ እንቅስቃሴ ሪፖርት ያቀርባል።

፫ ኮሚሽነሩ ለኮሚሽኑ የሥራ ቅልጥፍና በሚያስፈልግ መጠን ሥልጣንና ተግባሩን በክፍል ለኮሚሽኑ ሌሎች ኃላፊዎችና ሠራተኞች በውክልና ሊያስተላልፍ ይችላል።

፰. ስለምክትል ኮሚሽነሩ ሥልጣንና ተግባር

ምክትል ኮሚሽነሩ፤

፩ ኮሚሽነሩ በማይገኝበት ጊዜ ኮሚሽነሩን ተክቶ የኮሚሽኑን ሥራ ይሠራል፤

፪ በተጨማሪ ከኮሚሽነሩ የሚሰጠውን ሥራ ያከናውናል።

፱. በጀት

የኮሚሽኑ ገቢ፤

ሀ) በመንግሥት ከሚመደብ በጀት፤
ለ) ከሀገር ውስጥና ከውጭ ከሚገኝ እርዳታና ከሌሎች ምንጮች የተወጣጣ ይሆናል።

፲. የሂሳብ መዛግብት

፩ ኮሚሽኑ የተሟሉና ትክክለኛ የሆኑ የሂሳብ መዛግብት ይይዛል።

- 11) facilitate, in cooperation with regions as may be necessary, means to provide support for societies by studying and preparing projects suitable for the development of cooperative societies;
- 12) facilitate conditions to enable the cooperative societies in different regions to exchange their products and information about the market, and to share experiences with one another;
- 13) provide technical and professional assistnace for the bureaux and cooperative societies to be set up in the regions;
- 14) establish relationship with concerned local and international organizations in order to expedite the progress and the activities of the cooperative societies;
- 15) formulate and distribute model by-laws of societies which may vary according to the type and level of societies;
- 16) submit reports on its performances to the concerned government organ;
- 17) own property, enter into contracts, sue and be sued in its own name;
- 18) carry out other duties helpful for the implementation of its objectives.

6. Organization of the Commission

The Commission shall have:

- 1) A Commissioner and a Deputy Commissioner to be appointed by the government; and
- 2) The necessary staff.

7. Powers and Duties of the Commissioner

- 1) The Commissioner is the Chief Executive of the Commission and, shall direct and administer the activities of the Commission.
- 2) Without prejudice to Sub-Article (1) of the Article, the Commissioner shall:
 - (a) discharge the powers and duties stated in Article 5 herein;
 - (b) employ and administer the staff of the Commission pursuant to the Federal Civil Service Laws;
 - (c) draw up work programmes and budget; and implement the same upon approval;
 - (d) effect expenditures in accordance with approval work programmes and budget of the commission;
 - (e) represent the Commission in all its dealings with third parties;
 - (f) present reports on the activities of the Commission.
- 3) The Commissioner may delegate part of his powers and duties to other officials and employees of the Commission to the extent necessary for the efficiency of the Commission.

8. The Deputy Commissioner

- 1) He shall act on behalf of the Commissioner in his absence.
- 2) He shall carry out other activities to be entrusted to him by the Commissioner.

9. Budget

The income of the Commission shall be drawn from the following sources:

- (a) the budget allocated by the Federal Government.
- (b) aid received from domestic and foreign donors and other resources.

10. Books of Accounts

- 1) The Commission shall keep complete and accurate books of accounts.

፪. የኮሚሽኑ የሂሳብ መዛግብትና ገንዘብ ነክ ሰነዶች በዋናው አዲተር ወይም እሱ በሚሰይማቸው አዲተሮች በየዓመቱ ይመረመራሉ።

፲፩. ተፈጻሚነት ስለማይኖራቸው ሕጎች

ከዚህ አዋጅ ጋር የሚቃረን ማናቸውም ሕግ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

፲፪. መብትና ግዴታ ስለማስተላለፍ

በዚህ አዋጅ የተሸፈኑ ጉዳዮችን በተመለከተ የሌሎች የመን ግሥት አካላት መብቶችና ግዴታዎች በዚህ አዋጅ ለኮሚሽኑ ተላልፈዋል።

፲፫. አዋጁ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ አዋጅ ከግንቦት ፮ ቀን ፲፱፻፺፬ ዓ.ም ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ ግንቦት ፮ ቀን ፲፱፻፺፬ ዓ.ም

ግርማ ወልደ ጊዮርጊስ
የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
ፕሬዚዳንት

2) The books of accounts and financial documents of the commission shall be audited annually by the Auditor General or by auditors assigned by him.

11. Inapplicable Laws

Any law inconsistent with this Proclamation shall not be applicable to matters provided for herein.

12. Transfer of Rights and Obligations

All rights and obligations relating to the matters provided for by this Proclamation and given to other organs are hereby transferred to the Commission.

13. Effective Date

This Proclamation shall enter into force as of the 14th day of May, 2002.

Done at Addis Ababa, this 14th day of May, 2002.

GIRMA WOLDE GIORGIS
PRESIDENT OF THE FEDERAL
DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ድርጅት ታተመ
BERHANENA SELAM PRINTING ENTERPRISE